

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นฟ้าของ
พนักงานโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า

ผู้เขียน นางสาวกฤตธีรา เครื่องนันทา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลอาชีวอนามัย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิภาส ภู่อ่าง กรรมการ

บทคัดย่อ

ฝุ่นฟ้าในอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าถือว่าเป็นปัจจัยอันตรายด้านเคมีที่สำคัญจากการทำงานและมีความรุนแรงที่ส่งผลทำให้เกิดอาการผิดปกติในระบบทางเดินหายใจ การมีพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากฝุ่นฟ้าจึงมีความจำเป็น การวิจัยเชิงพรรณนาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเชื่อด้านสุขภาพ พฤติกรรมป้องกันอันตรายจากฝุ่นฟ้า และความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากฝุ่นฟ้า กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานแผนกเย็บผ้าโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าขนาดกลาง ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 238 คน ทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2548 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดความเชื่อด้านสุขภาพและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล ความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากฝุ่นฟ้า แบบสอบถามดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากฝุ่นฟ้าได้เท่ากับ 0.93 และ 1.00 ตามลำดับ ทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของความเชื่อด้านสุขภาพแต่ละด้านและพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากฝุ่นฟ้าได้ค่าความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้ (0.74-0.96) วิเคราะห์ข้อมูลโดย

ใช้สถิติเชิงพรรณนาและหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับแบบ สเปียร์แมน

ผลการวิจัยพบว่าความเชื่อด้านสุขภาพทั้ง 4 ด้าน คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงและการรับรู้ ความรุนแรงของการเกิดอาการผิดปกติในระบบทางเดินหายใจจากฝุ่นผ้า การรับรู้ประโยชน์และ การรับรู้อุปสรรคของพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าพบว่า กลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 62-71 มีความเชื่อด้านสุขภาพในแต่ละด้านในระดับปานกลางและอีกประมาณร้อยละ 15-19 ของ กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อด้านสุขภาพในแต่ละด้านในระดับสูง ด้านพฤติกรรมการป้องกันอันตราย ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าร้อยละ 71.4 ของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าใน ระดับปานกลางและอีกร้อยละ 12.2 ของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าใน ระดับสูง สำหรับความสัมพันธ์ของความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่น ผ้าพบว่าความเชื่อด้านสุขภาพด้านการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้า ($r_s=.164, p<.05$) และการรับรู้ อุปสรรคของพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้ามีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s=.195, p<.01$)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า พยาบาลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมควรส่งเสริมให้พนักงาน ในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้ามีพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้า โดยมุ่งเน้นเพิ่มการ รับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้าและลดการรับรู้อุปสรรคของ พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากฝุ่นผ้า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Health Belief and Behaviors to Prevent Fabric Dust Hazards Among Garment Industry Workers

Author Ms. Kritthira Kruangnunta

Degree Master of Nursing Science (Occupational Health Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Chawapornpan Chanprasit Chairperson

Assistant Professor Rujipas Poosawang Member

ABSTRACT

Fabric dust in garment industry is chemical hazard which is important and severely inducing respiratory problem. Personal preventing behavior of fabric dust hazards is thus vital. The main purposes of this cross-sectional descriptive study were to describe health belief, preventing behavior of fabric dust hazards, and to examine the association between health belief and preventing behavior of fabric dust hazards. The 238 study sample, employed at a moderate garment industry in Chiang Mai province was included in the study. Data were collected from December 2004 to January 2005. The research instruments used for data collection was a questionnaire, developed by the researcher based on Health Belief Model and literature review. The questionnaire consists of three parts: demographic data, health belief, and preventing behavior of fabric dust hazards. The questionnaire was reviewed by the panel of five experts. The content validity index of health belief was 0.93 while that of preventing behavior of fabric dust hazards was 1.00. The reliability of the questionnaire was tested using Cronbach's alpha coefficient, and its values of health belief and preventing behavior of fabric dust hazards was at an acceptable level (0.74-0.96). Data were analyzed using descriptive statistics and Spearman Rank correlation coefficient.

The major findings revealed that, around 62-71 percent of the sample had perceived risk, severity, benefit and barrier to preventing behavior of fabric dust hazards at a moderate level while 15-19 percent of the sample had such perception at a high level. With regard to preventing behavior of fabric dust hazards among sample, it revealed that around 71.4 percent of the sample had such behavior at a moderate level, while 12.2 percent of the sample had such behavior at a high level. Regarding relationship between health belief and preventing behavior of fabric dust hazards, it was found that perceived benefits of preventing behavior of fabric dust hazards was positively significant associated with preventing behavior of fabric dust hazards ($r_s=.164, p<.05$), while perceived barriers to preventing behavior of fabric dust hazards was negatively significant associated with preventing behavior of fabric dust hazards ($r_s=.195, p<.01$).

The results of this study, hence, indicate that occupational and environmental health nurses should promote preventing behavior of fabric dust hazards among garment industry workers, focusing on increasing the level of perceived benefits and minimizing the level of perceived barrier to preventing behavior of fabric dust hazards.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved